

Sørgegudstjeneste i Stavanger domkirke

Søndag 30. august 2026

Preken av fungerende biskop Rune Steensnæs Engedal

EVANGELIELESNING *Johannes 14,1-6*

«La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg! I min Fars hus er det mange rom. Var det ikke slik, hadde jeg da sagt dere at jeg går og vil gjøre i stand et sted for dere? Og når jeg har gått og gjort i stand et sted for dere, vil jeg komme tilbake og ta dere til meg, så dere skal være der jeg er. Og dit jeg går, vet dere veien.»

Tomas sier til ham: «Herre, vi vet ikke hvor du går. Hvordan kan vi da vite veien?» Jesus sier: «Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Far uten ved meg. Har dere kjent meg, skal dere også kjenne min Far. Fra nå av kjenner dere ham og har sett ham.»

Slik lyder det hellige evangelium.

PREKEN

*«Mitt største håp for Norge er at vi skal klare å ta vare på hverandre. At vi skal bygge dette landet videre – på tillit, fellesskap og raushet. At vi skal kjenne at vi – på tross av all vår ulikhet – er **ett folk**. At Norge er **ett**.» (Slottsparken, 01.09.16)*

Kong Haralds tale i Slottsparken, for nokså nøyaktig 10 år siden, blir løftet fram som en av de viktigste talene han holdt. Det var som om den enkelte av oss, over hele landet, stanset opp, pustet med magen og nikket. Disse ordene trengte vi!

Denne talen satte ord på hva som definerer oss som nordmenn. Ordene skapte et stort **vi**. Det blir så tydelig for oss: Verden trenger ledere som forstår at ordene vi bruker, har kraft. Det betyr noe, hvordan vi omtaler hverandre og omgås.

Kong Harald vil bli dypt savnet. Han var nærværende, humoristisk og omsorgsfull. Og han viste styrke, ved å være sårbar.

*«Tiden vi tilbringer **sammen** er den mest dyrebare vi har.»*

Dette sa han i sin Nyttårstale i 2012.

I sitt virke klarte han å være konge for hele det norske fellesskapet. For **oss**.

Sorgen minner oss om at vi er mennesker **sammen**. Vi sørger **sammen**.

Så erfarer mange av oss, at denne kollektive sorgen aktiverer sorg og opplevelser som den enkelte av oss allerede bærer på. Savn, tap og sorg, er erfaringer som berører oss alle på ulike tidspunkt i livet.

Vi vet at døden er en del av tilværelsen – og at det må vi forholde oss til. Vi som er her nå, er levende mennesker som har vår unike historie. Det koster å være et levende menneske. Du risikerer en hel del.

Nord i Haraldsgata i Haugesund, finner vi flere diktstrofer fra Kolbein Falkeid, inngravert i fortauene. Av og til stopper jeg opp på en bestemt plass. Der står det:

*Å bli glad i
er å legge grunnsteinen
til et savn.*

Jesus knyttet bånd til andre mennesker. Han investerte i nærhet og fortrolighet.

Hans kjærlighet til livet, førte ham inn i fellesskapet av helt vanlige mennesker, sånne som deg og meg. Mennesker som ikke skjønnte alt, men var underveis. Som stilte spørsmål, og som var ærlige om sin tvil og tro.

«Herre, vi vet ikke hvor du går. Hvordan kan vi da vite veien?» spør disippelen Tomas.

Jesus favnet om hele livet. Han gledet seg med de glade, og han gråt sammen med de som var lei seg. Jesus visste hva prisen for livet var. Vi som er her, har ansvar for vårt eget liv, men vi er **ikke alene**. Tar vi innover oss kjærligheten, opplever vi også smerten.

Kong Harald deltok på mange gudstjenester gjennom sitt liv. Han var her i Domkirken flere ganger. Her tok del i salmesangen. Han mottok nattverden. Og han lyttet oppmerksomt til bibelfortellingene.

Det er ikke utenkelig at Jesu tale, som vi nettopp hørte, gav en spesiell gjenklang hos Kong Harald: «*La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg! I min Fars hus er det mange rom.*»

Jesus er svært nær og tydelig her. Han sier noe om mangfoldet vi er en del av. Gud vet at alle rom ikke er like. Han vet at noen har det litt mer rotete på rommet enn andre. Og han sier: *Du har et rom hos meg. Her kan du leve. Her kan du føle deg hjemme.*

Ordene fra Johannesevangeliet kap 14, er en del av avskjedstalen Jesus holdt for disiplene sine. Vi forstår at vennene til Jesus er engstelige. Det begynner å gå opp for dem at om ikke lenge, vil det være over. Jesus kommer ikke til å være sammen med dem som før.

Avskjeder kan oppleves som truende for noen hver av oss. Spørsmålene treffer oss. Hvordan skal det gå nå? Kan vi klare oss alene? Finner vi veien videre?

Mange kjenner på frykt og hjelpeløshet, når de innser at livet til den kjæreste vennen de har, går mot slutten. Det er i slike øyeblikk vi merker, med full styrke, at vi mennesker er skapt til fellesskap med hverandre. At vi er avhengige av hverandre.

Jesus forstod at disiplene var redde. Han var en leder som så den enkelte, som så hva denne trengte. Når en leder ser flokken sin, bygges gode fellesskap.

I sin siste nyttårstale sa Kong Harald: «*Så hva om vi henger dette spørsmålet opp over inngangen til 2026: Hva er jeg takknemlig for?*»

I dag er vi mange som kjenner på takknemlighet. Takknemlighet over det Kong Harald har betydd. Takknemlighet over å være del av et felleskap som opplever de samme tingene, og som bærer de samme byrdene.

Ved å romme hverandres reaksjoner, følelser og opplevelser, skapes slitesterke fellesskap. For et år siden sa Kong Harald:

«Vi kan være uenige, men vi snakker sammen. For vi vet jo at vi skal fortsette å leve sammen i dette landet.» (Stortingsmiddagen, 23.10.25)

I sommer fikk vi oppleve Norges landslag i fotball-VM. Det var stor stas! En hel nasjon kjente på fellesskap. Vi lot oss berøre av det gylne øyeblikket da Ståle Solbakken og Kong Harald så hverandre i øynene. Og da vi så den kolossale folkemengden på slottsplassen, som ble ledet av daværende kronprins Haakon og landslagsgutta, var det som om vi alle rodde mot et felles mål.

Fellesskap er kjærlighetens store gevinst. Bibelens budskap oppsummert med tre ord, er dette: **Gud er kjærlighet**. Gud er fellesskapet Gud, trøstens Gud. Som også er oss nær ved sorg og krevende tider.

«I min Fars hus er det mange rom.»

Gud rommer oss. Mer enn noe menneske kan. Vi mennesker er aldri perfekte, men vi er sterke, sårbare, handlekraftige og svake. Kanskje alle disse tingene samtidig.

Guds kjærlighet er sterk nok til å romme hele oss, hele livet og hele evigheten.

I 1991 ble Harald signet til konge i Nidarosdomen. Da lød denne bønnen:

*«Sign Kong Harald, styrk og led ham i hans gjerning som Norges Konge. La hans tjeneste for folk og kirke bli til velsignelse. Gi vår Konge **å leve sammen med sitt folk** i frihet og fred, under din nåderike hånd.»*

Amen.